

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Passio s. Agathae, Fragment - Cod. Aug. Fr. 75

[S.l.], [1. Drittel des 9. Jh.]

[urn:nbn:de:bsz:31-815](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-815)

ISTICIA IN URBE

arts: Aug. CLXXVIII

PINENSIVM · SUBIOCLETI

AD IULIANUM IMPERATOREM

Id. decio ter consule: die nonarum febru

capitulum Quintianus consularis siciliac.

mens sciamus. **Be**ne virginis dō dicatue

gathae. multifaria intentione perqui

bat. ut ad eam pertingeret; Persingui

enim crimina mentis suae. singuloꝝ

iste uiciorum excitabat affectus;

et putat gloriam saeculi concupiscens sua

opinionem extendere. nobilissimis or

tem natalibus dī famulā fecit attrahi;

Ubi qui erat de genere ignotus persona. &

apud aures vulgi quod tantus esset ac

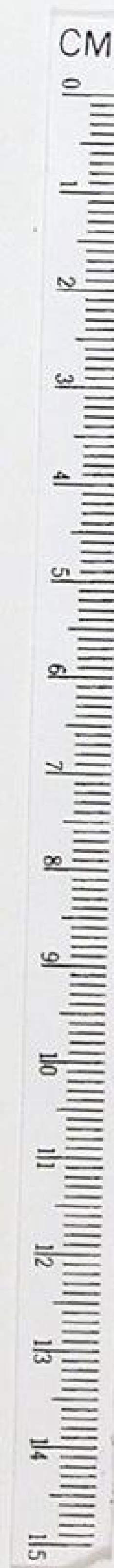
alis. qui possit etiam spectabilem sit

ab iugare personas. Ut libidinosus

oculoꝝ suoꝝ concupiscentiam comou
 Et ut auarus ad facultates eius cupidus
 suae frena laxabat; Atq; ut idolatru
 demonum seruis. feruore impietatis sua
 inflammatus. xpi nomen audire non pot
 his & huiuscemodi ut diximus. furis conpro
 sus. beatam agathen a suis fecit apparitor
 constari; & fecit eam cuiusdam matronae tra
 nomine afrodisia. quae habebat nouem filia
 turpissimas. sicuti erat & mater earum;
 hoc autē factum est. ut per dies xxx. cottidi
 blandimentis eam persuaderent. ut mutarent
 animum eius. ut a consensu boni consilii declinaret;
 Et modo promittenda laeta. modo terrendo aspe
 ra. sperabant se mentem sanctam ab bono proposito
 reuocari; Quibus sancta agathes dicebat;
 Mens mea solidata est. & in xpo fundata.

hibui. et turpe est ut quod diu ab me uita acate
conseruauim nunc perdam; Dicit ei senior;
Etego xpianus sum et noui medicinam. nolo me
uereris; Dicit ei sc̃a agathes. Et quae potest
uerecundia mea circa te esse. cum tu sis senior
& maior natu. Ego uero licet sim puella. ita ta-
men totum corpus meum laceratum est. ut uul-
nera ipsa non permittant in aliquo stimulari
mentem meam. unde possit uerecundia excitari;
Sed ago tibi gratias domine meus. quia dignatus
es mihi sollicitudinem tuam inpendere;
Hoc tamen scias. quia ad corpus meum medica-
menta manufacta. numquam accedunt;
Dicit ad eam senior; Et quare non permittis ut
curem te. Sc̃a agathes respondit; Quia ha-
beo saluatorem meum dñm ih̃m xpm.
qui uerbo curat omnia. et sermone suo resti-
rat uniuersa. hic si uult potest me salua facere;

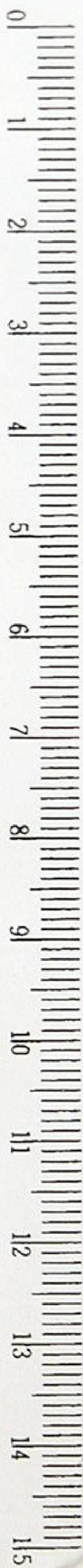
Tunc subridens senior dixit; Et me ipse misit ad te;
Nam et ego apostolus eius sum. et in nomine ipsius
scis te esse salutam; Et cum haec dixisset. ab oculis
eius sublatus est. et non apparuit; Tunc sc̃a aga-
thas respiciens se in orationem dixit; Gratias tibi ago
dñe ih̃u x̃p̃e. quia memor fuisti mei. et misisti ad
me apostolum tuum. qui me confortauit & cu-
rauit uulnera mea; Et dum compleisset orationē
suam. respiciens ad omnes maculas corporis sui.
& salua facta sunt omnia membra eius. constituta
est mamilla eius; Ita autē per totā noctem
lux exuberauit in carcere. ut pre timore custodes
fugerent. et carcerem a pestum relinquerent;
tunc dicebant sc̃ae agathae personae quae ibi erat
reclusa. ut fugeret; Illa autē dixit; Absit a me
ut ego coronam meā perdam. et eos qui custo-
des sunt tribulationibus tradam; Ego enim
adiuta ad dñm meo ih̃u x̃p̃o. perseverabo in con-

CM

14
fessione eius qui in
me & curavit vulnere
post quatuor dies iussit
ante tribunal suum
furiarum contra principem
Sacrifica diis. Si marte
tis aptari. Sca agathes
tua uacua et uana sum
quae te ipsum in acut
sensu et absque intellectu
sum lapides & ligna
mum adorare. Qui
plaga quam in me ex
mamillam integram
stituit. Dicit ei quoniam
Sca agathes respondit;
I te xpm habes nomine
Sca agathes respondit;

CM

Quintianus dicit;
in habet de te; Tunc ius
ergi: et sub testas carbones
nudo corpore uolutari;
locus in quo sem corpus
us est: & pars parietis
falsum iudicis nomi
n eius nomine falconium:
bat federa; Sed et om
n exagitata est. prae
nis populus ciuitatis
runt ad secretarium
t sibi dicere: eo quod
tormentis et poenis
hoc omnis periculum su
tianus fugiens: quia
otum: & ex alio late
li formidabat;

CM

18
per posterula secretarii fugiens. populū uero
in manus dereliquit; Scā uero dī agathas.
ingressa iterum carcerem. expandit manus su
ad dñm dicens; Dñe qui me creasti.
custodisti ab infanzia mea. & fecisti me in
iuuentute uiriliter agere. quātilisti a
me amorem saeculi. qui corpus meum
a pollutione separasti. qui fecisti uincere
me tormenta carnificis. ferum. ignem.
cuneula. qui mihi inter tormenta iustu
m patientiae tribuisti. te deprecor pa
ter sce ut accipias spm meum modo quia
tempus est. ut iubeas me istud saeculum de
relinquere. & ad tuam misericordiam per
uenire; Haec cum dixisset coram multis
audientibus. & cum magna uoce orans emi
ssim; Quodcum populi audissent. cū

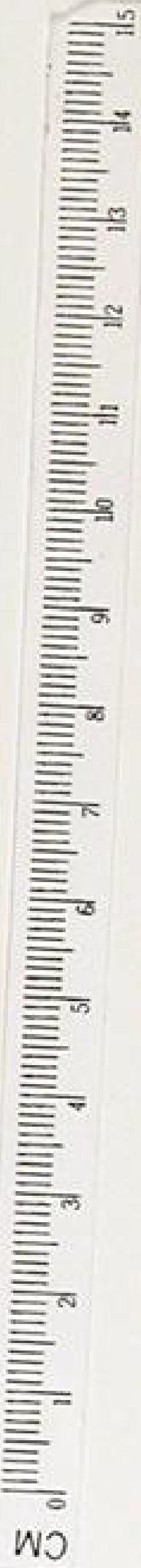
(901) III/XX 73 b7p

18
corpus eius posuerunt in quafugonone
Et factum est dum condirent cor
pus eius. & cum multa diligentia colloca
rent. Iudaei autem quidam iuuenis stricti
uestibus induti. & habantur an
pliusque in centum pueri. omnes ornati
& pulchri. quorum pulchritudinem om
nes admirabantur. Quos nullus uident
ante incubant. cathenisque nec postea
aliqui uidere nec inuicere. sed
dicere hoc solum. Hic est uenerabilis
ut ad locum in quo conditus est. & factum
est ut corpus eius intra sarcophagum pulchrum
breuem ex marmore factam in quo
erat. Mentem se in spiritum
dum & per terrae liberae dicerent. Per hanc
hanc scripturam intra sepulchrum

Verba uia ueni sunt: pmissiones urae nebulae sunt;
I errores sunt: flumina aquae sunt. Quae quantum
impingant: fundamentum domus meae non po-
tuit commoueri: fundatum enim est supra petram;
Haec dicens flebat cotidie & orabat. Et sicut siti-
ens: in ardore solis fluentia fontium concupiscit:
ita desiderabat ad mastyri coronam attingere:
& diuersa p xpi nomine supplicia sustinere;
Uidens igitur afrodisia mentem eius immobilem
permanere: abiit ad quantianum & dixit ei;
Facilius possunt saxa molliiri: & ferrum in plum-
bi molliorem uesti: quam ab intentione xpi
ana: mens istius puellae reuocetur;
Ego enim & filiae meae: sine cessatione uicibus
nobis inuicem succedentes: nocte ac die nihil
aliud gessimus: nisi ut ageremus qualiter ani-
mum eius: ad consensum boni consilii inclinarem;
Ego etiam & gemmas: & ornamenta insignia:

12
& uestimenta auro texta optuli; Ego domos
& praedia suburbana pmi. Ego uarios orna-
mento domus. Ego famulas & uergeri secus & acta-
tis exhibui. Sed ista omnia quasi terra quam p-
suis conculeat. ita p nihilo computauit;

Tunc natus quintianus. iussit eum ad se gratiū suū
adduci. & sedens p tribunali. hoc initiū sermonis fecit;

Cuius conditionis es? Scā agathes respondit;

Non solum ingenua sed expectabili genere. quod
omnis parentela mea testatur; Quintian' dixit;

Et si ingenua pbaris & nobilis. cur moribus serui-
lem te personā ostendis? Scā agathes respondit;

Quia ancilla xri sum. & sic ostendo seruilē psonā.

Quintianus dixit; Ceste ingenua eras & nobilis.
quomodo nunc te ancillam esse profiteris?

Scā agathes respondit; Summa ingenuitas ista
est. in qua xri seruitus conp batur; Quintian' dixit;

Quid ergo. nos ingenuitatem non habemus. qui

dei contempnimus & deorum sequimur.

respondit; Ingenuitas tua ad tanta

deuenit: ut non solum uos peccati

uos: Verum etiam ligno & lapidibus

uos ita obnoxios; Quintianus dixit;

ut quid fumoso ore latraueris: pene poterunt

iudicare; Dictamen ante quam ad tormen

ta uenias: cur deorum sancta contempnis.

ca agathe respondit; Noli dicere deorum: sed dic

daemonum; Daemonia enim sunt ista: quorum

sacramento conuestitis; Quorum

marmoras & gypseas facies deauratis;

Quintianus dixit; Elige tibi unum quodcumque

uolueris: tuobus consilium; & ut diuersas

poenas inter damnaticos quasi stulta in

currere: ut quasi sapiens esto & nobilis:

ut dictaui: & sacrificia diis

tribus: quos ueros deos esse

CM

0

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

13 Aug. CXXI.
1. 21. B. med.
uera diuinitas demonstrauit. Sc
S it talis uxor tua. sicut dea tua uesp
talis qualis iouis deus tuus existit. et
haec audiens. iussit eam a lapis caedi.
I niniuriam iudicis. noli temerario con
S cā agathes respondit; Dixisti deos tuos esse. quos
uera diuinitas demonstrauit; Si ergo talis uxor
tua ut uenis. & tu iouis. Ut tuos possitis in
deorum uxorū numero computari. Quintian di
A pparet te hoc eligere ut diuersa tormenta susti
neas. quae pcepta mea iniuriis ser
exagitas; Beata agathes respondit; Miror te
uirum prudentem. ad tantam stultitiam de
uolutum. Ut illos deos tuos dicas. eorum uitam
non cupias tuam coniugem. ut te imitari.
& dicas tibi iniuriam fieri. sic eorum uias exemplo
S i enim uere dii tui sunt. bonum tibi
talis uita tua sit. qualis & eorum fuisse

CM

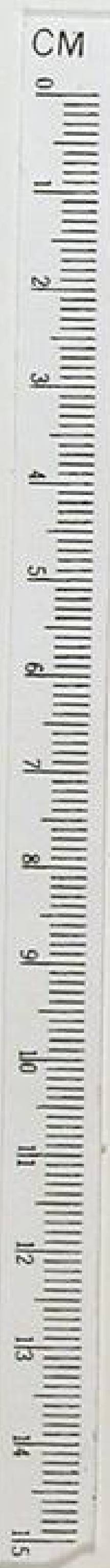
laute execraris eorum consilia meum senti. & dic
eos tam pessimos esse tamq. sordidissimos. Qui
maledicere alicui uoluerit. talem optet esse. qua
lis fuerit execrabilis uita illorum. Quintianus dix.
Quid mihi uerborum superfluum cursum adsequeris.
Aut sacrificia dñs. aut uariis te suppliciis faciam in
terire. Scā agathes respondit. Si feras mihi inmit
tas. audito xpi nomine mansuescunt. Si ignes ad
hibeas. de caelo mihi rorem saluificum angeli mi
nistrabunt. Si plagas & uerbera subministra
ueris. in uersa contempno. respiciens in dñm uiuū.
Ibeo enī in trame spm scm. per quem uniuersa
tua tormenta despiciam. Tunc quintianus
agitans caput. iussit eam in carcerem tenebro
sum recipi. dicens ad eam. Cogita tecum aga
thes. & penitere. ut possis euadere tormenta.
sacrificia dñs. Quod si nolueris. fosteriter la
biaberis. Scā agathes respondit. O minister

CM

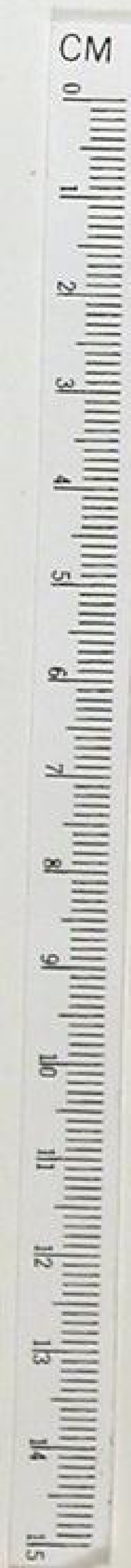
01
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15

satanae. tu perire ut possis euadere aeternam
 damnationem. Tunc quintianus iussit eam
 trahi ad carcerem. quia eum uoce publica confundebat.
 Sc̃a uero di agathes lactissima et gaudens. carcerem
 ut glorianter intrauit. & quasi ad acpulas muta-
 ta. ita gaudens. agonem suum dñō precibus
 commendabat. Sequenti igitur die impissim⁹
 quintianus. iussit eam aspectibus suis asstari.
 cui et dixit. Quid tractasti circa salutem tuam.
 Sc̃a agathes respondit. Salus mea xpc est.
 Quintianus dixit. Quousq. infelix pertrahis in-
 tentiōem uanam. Denega iam xpm. et deos
 incipe colere. ne uitam tuam iuuentutis acerba
 morte consumas. Sc̃a agathes respondit.
 Tu nega deos tuos. qui sunt lapides et ligna. &
 creatorem tuum qui te fecit. dñm uiuum adora.
 Quem si contempseris. aeternis poenis et perpe-
 tuis incendiis sub iacebis.

atus quintianus. iussit eam in aeculeo suspendi
ueri. Cumq. torqueretur. dixit adea quintian.
intentionem uanam. ut uitae tuae possit
insultum. Scia gathes respond. Ego in
enit ita delector. sicut qui bonum nuntium
aut sicut qui inuenit thesauros multos. ita
delector in his poenis temporalibus posita.
potest triticum in horreo reponi. nisi teca
fuerit fosteriter conculcata. et in paleis radacta.
anima mea non potest in paradiso dñi meum
cum palma martyrii. Nisi diligenter feceris
us meum acarnificibus ad tractari.
atus quintianus. iussit eam in manilla tor
a. et diutius tostam abscidi precepit.
athes respondit. Impie. crudelis. et diu
e. non es confusus hoc amputare in femina.
ipse in matre suxisti. Sed ego habeo ma
us integras intus in anima mea. ex quibus

154
nutrio omnes sensus meos. quos ab infanzia mea
dño consecraui; Tunc quintilianus iussit eam ite
in carcerem recipi. et nulli licere medico introire
ad eam. & neque panem. neque aquam. ministra
ri praecepit; Et dum fuisset inclusa. ecce circa
mediam noctem uenit quidam senex. quem an
te cedebat puer luminis postitor. ferens diuersa
medicamenta in manu sua; Qui se medicum esse
commemorans. coepit eam his uerbis alloqui;
Licet te nimis corporalibus poenis affligeret con
sularis insanus. sed tu cum grauioribus supplici
extorsisti responsis tuis; & licet ubera tua contor
sit et amputari fecerit. sed illius pubestas infelli
conuestetur. & in amaritudine erit anima eius
in aeternum; Tamen quia ibi eram. qua hora haec
patiebaris. consideraui et uidi. quia potest curam
salutis tuae mamilla suscipere; Tunc sc̃a agathes dixit.
Medicinam carnalem meo corpori numquam ex

